

WPO Week 12

Executiemodel

(virtual machine voor SmiLang)

Executie van C programma's

C Code

```
int add(int a, int b);

int main() {
    int answer;
    answer = add(40,2);
    return 0;
}

int add(int a, int b) {
    int result = a + b;
    return result;
}
```

gcc -m32 -S main.c
→
Gecompileerd
naar

Assembly code

```
.globl _add
.align 4, 0x90 _add:

pushl %ebp
movl %esp, %ebp
subl $12, %esp
movl 12(%ebp), %eax
movl 8(%ebp), %ecx
movl %ecx, -4(%ebp)
movl %eax, -8(%ebp)
movl -4(%ebp), %eax
addl -8(%ebp), %eax
movl %eax, -12(%ebp)
movl -12(%ebp), %eax
addl $12, %esp
popl %ebp
retl

## @main
.subsections_via_symbols
```

→
Uitgevoerd
door

Hardware architectuur

Stack aanpassen,
registers updaten
(%ebp, %esp, %eax...)
Aritmetische operaties

Executie van SmiLang programma's

SmiLang Code

```
int one() {  
    return 1 ;  
}  
  
int minus(int arg1,  
          int arg2) {  
    return arg1 - arg2;  
}  
  
int multiTempArgs(int arg1,  
                  int arg2) {  
    int var1, var2, var3;  
    var1 = arg1 + one();  
    var2 = arg2 - arg1;  
    var3 = arg2 - var1 + var2;  
    return minus(var3, arg1 + 2);  
}
```

(Manueel)
gecompileerd
naar

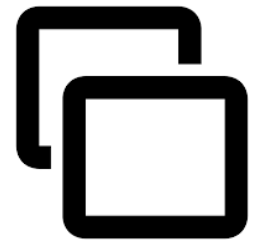
Bytecode

```
PushInt 1  
ReturnTop 0  
  
PushArg 1  
PushArg 0  
Plus  
ReturnTop 2  
  
DefineTemps 3  
PushArg 1  
Call _one  
StoreTemp 0  
PushArg 2  
PushArg 1  
Minus  
StoreTemp 1  
PushArg 1  
PushTemp 0  
Minus  
PushTemp 1  
Plus  
StoreTemp 2  
PushTemp 2  
PushArg 0  
PushInt 2  
Plus  
Call _minus  
ReturnTop 2
```

Geïnterpreteerd
door

Virtual Machine

("stack machine")

Stack aanpassen,
registers updaten
(%ebp, %esp, %eax...)
Aritmetische operaties

Uitgevoerd
door

Executie van SmiLang programma's

Focus vandaag

SmiLang Code

```
int one() {  
    return 1 ;  
}  
  
int minus(int arg1,  
          int arg2) {  
    return arg1 - arg2;  
}  
  
int multiTempArgs(int arg1,  
                  int arg2) {  
    int var1, var2, var3;  
    var1 = arg1 + one();  
    var2 = arg2 - arg1;  
    var3 = arg2 - var1 + var2;  
    return minus(var3, arg1 + 2);  
}
```

(Manueel)
gecompileerd
naar

Bytecode

```
PushInt 1  
ReturnTop 0  
  
PushArg 1  
PushArg 0  
Plus  
ReturnTop 2  
  
DefineTemps 3  
PushArg 1  
Call _one  
StoreTemp 0  
PushArg 2  
PushArg 1  
Minus  
StoreTemp 1  
PushArg 1  
PushTemp 0  
Minus  
PushTemp 1  
Plus  
StoreTemp 2  
PushTemp 2  
PushArg 0  
PushInt 2  
Plus  
Call _minus  
ReturnTop 2
```

Geïnterpreteerd
door

Virtual Machine

("stack machine")
Stack aanpassen,
registers updaten
(%ebp, %esp, %eax...)
Aritmetische operaties

SmiLang

```
int one() {  
    return 1 ;  
}
```

```
int minus(int arg1, int arg2) {  
    return arg1 - arg2;  
}
```

```
int multiTempArgs(int arg1, int arg2) {  
    int var1, var2, var3;  
    var1 = arg1 + one();  
    var2 = arg2 - arg1;  
    var3 = arg2 - var1 + var2;  
    return minus(var3, arg1 + 2);  
}
```

Language features:

- Integer constanten
- Lokale variabelen & parameters
- + and -
- Functies

Register vs. Stack Machine

Register Machine (de meeste CPUs)

Plaats tijdelijke waarden
in general-purpose registers
(indien mogelijk)

```
movl $1, %eax  
movl $2, %ebx  
add %eax, %ebx  
movl $3, %ebx  
sub %eax, %ebx
```

1 + 2 - 3

Stack

Stack Machine (sommige VMs)

Plaats tijdelijke waarden
op de stack

```
PushInt 1  
PushInt 2  
Plus  
PushInt 3  
Minus
```

Register vs. Stack Machine

Register Machine (de meeste CPUs)

Plaats tijdelijke waarden
in general-purpose registers
(indien mogelijk)

```
movl $1, %eax  
movl $2, %ebx  
add %eax, %ebx  
movl $3, %ebx  
sub %eax, %ebx
```

1 + 2 - 3

1

Stack

Stack Machine (sommige VMs)

Plaats tijdelijke waarden
op de stack

```
PushInt 1  
PushInt 2  
Plus  
PushInt 3  
Minus
```

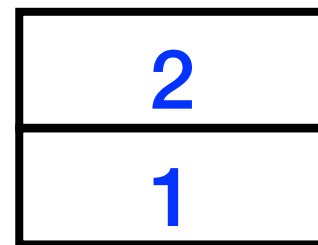
Register vs. Stack Machine

Register Machine (de meeste CPUs)

Plaats tijdelijke waarden
in general-purpose registers
(indien mogelijk)

```
movl $1, %eax  
movl $2, %ebx  
add %eax, %ebx  
movl $3, %ebx  
sub %eax, %ebx
```

1 + 2 - 3

Stack

Stack Machine (sommige VMs)

Plaats tijdelijke waarden
op de stack

```
PushInt 1  
PushInt 2  
Plus  
PushInt 3  
Minus
```


Register vs. Stack Machine

Register Machine (de meeste CPUs)

Plaats tijdelijke waarden
in general-purpose registers
(indien mogelijk)

```
movl $1, %eax  
movl $2, %ebx  
add %eax, %ebx  
movl $3, %ebx  
sub %eax, %ebx
```

1 + 2 - 3

3

Stack

Stack Machine (sommige VMs)

Plaats tijdelijke waarden
op de stack

```
PushInt 1  
PushInt 2  
Plus  
PushInt 3  
Minus
```

Register vs. Stack Machine

Register Machine (de meeste CPUs)

Plaats tijdelijke waarden
in general-purpose registers
(indien mogelijk)

```
movl $1, %eax  
movl $2, %ebx  
add %eax, %ebx  
movl $3, %ebx  
sub %eax, %ebx
```

1 + 2 - 3

Stack

Stack Machine (sommige VMs)

Plaats tijdelijke waarden
op de stack

```
PushInt 1  
PushInt 2  
Plus  
PushInt 3  
Minus
```

Register vs. Stack Machine

Register Machine (de meeste CPUs)

Plaats tijdelijke waarden
in general-purpose registers
(indien mogelijk)

```
movl $1, %eax  
movl $2, %ebx  
add %eax, %ebx  
movl $3, %ebx  
sub %eax, %ebx
```

1 + 2 - 3

0

Stack

Stack Machine (sommige VMs)

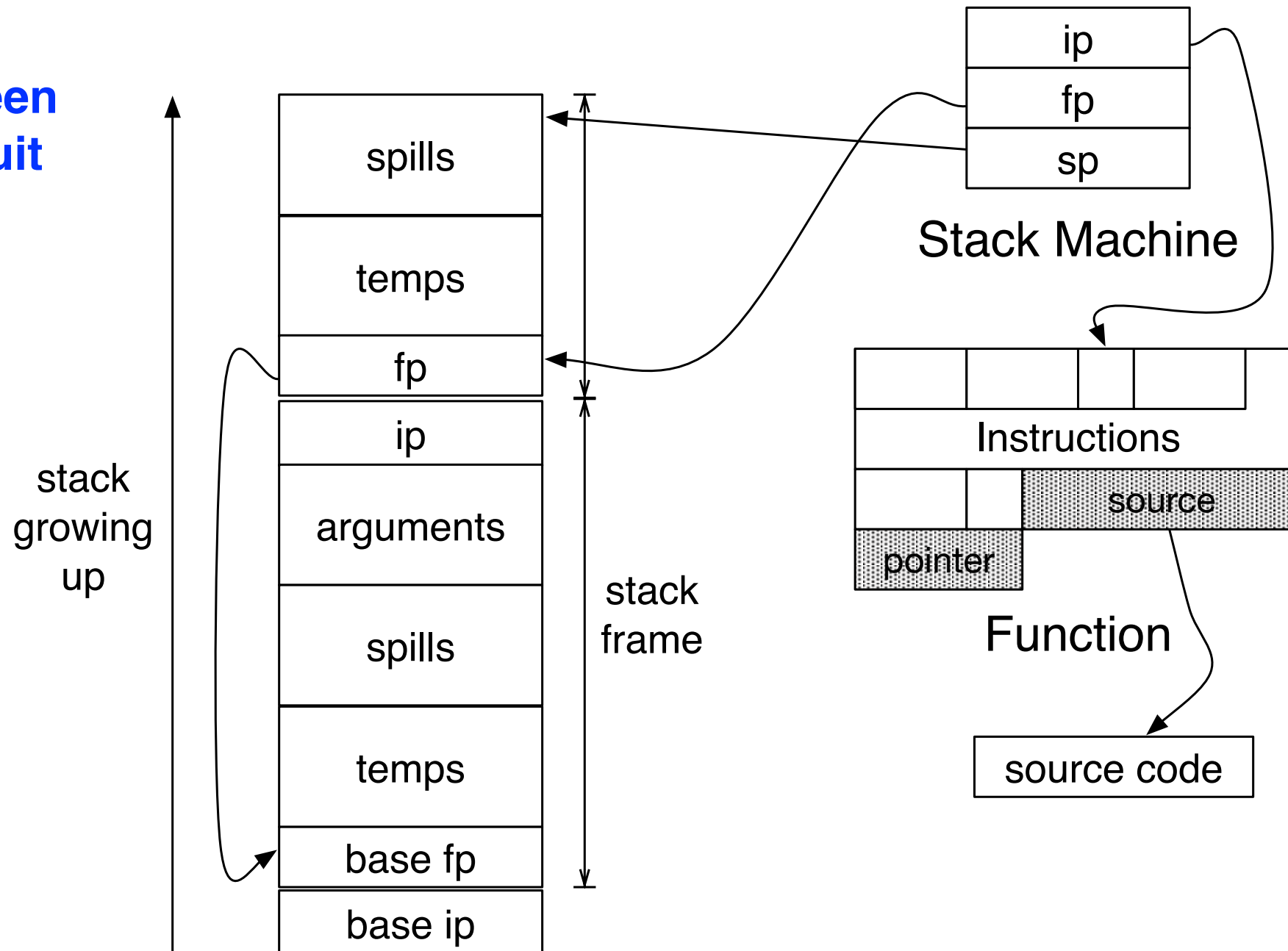
Plaats tijdelijke waarden
op de stack

```
PushInt 1  
PushInt 2  
Plus  
PushInt 3  
Minus
```

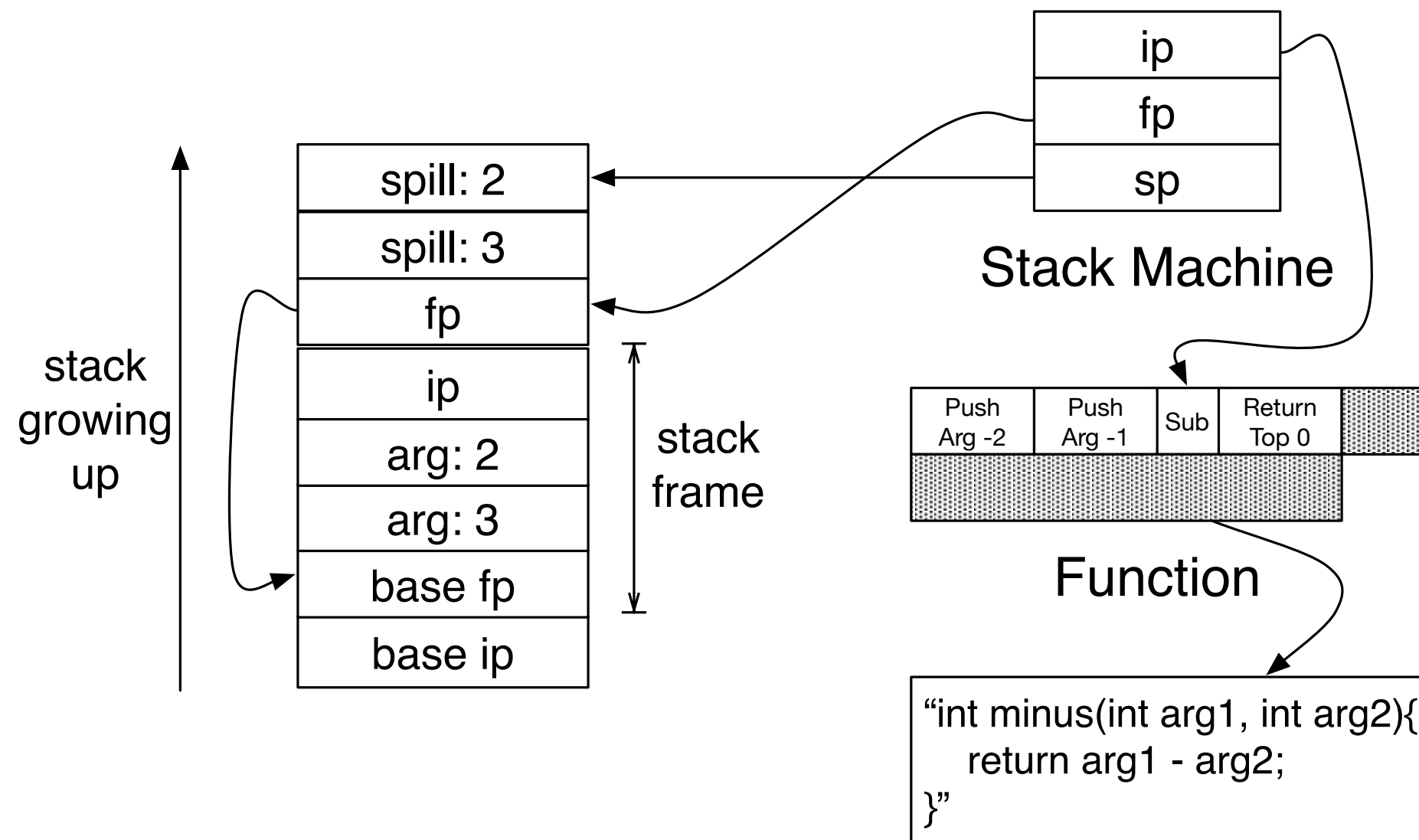
Stack machine bevat enkel de registers
%sp, %bp en %ip

SmiLang Stack Layout

**fp komt overeen
met de %bp uit
het HOC**

SmiLang Stack Layout in Working

SmiLang Bytecode Instructions

- PushInt XXXX
- Plus
- Minus
- Pop
- PushTemp X
- StoreTemp X
- DefineTemp X
- Call XXXX
- PushArg X
- ReturnTop X

Doel vandaag: implementeer de SmiLang bytecode instructies

Praktische Informatie

Oefeningen maken in **Dodona** of **lokaal** op je eigen computer

Dodona: implementeer gevraagde functies

Lokaal: download WPO_week12.zip +
implementeer gevraagde functies in bestand +
compileer via makefile +
run in terminal: `./stackmachine`

Praktische Informatie (Lokaal)

WPO_week12.zip

- encoder.c
- encoder.h
- **examples.smi.c**
- examples.smi.h
- makefile
- **stackmachine.c**

**(Lokaal) Je moet
enkel code schrijven
voor stackmachine.c**

Documenten:

- Opgaven.pdf
(bevat o.a. extra oefeningen)
- SmiLang.pdf
(overzicht van de taal + de stackmachine)

examples.smi.c

WPO_week12.zip

- encoder.c
- encoder.h
- **examples.smi.c**
- examples.smi.h
- makefile
- **stackmachine.c**

**(Lokaal) Je moet
enkel code schrijven
voor stackmachine.c**

examples.smi.c:

```
char * example01ReturnSource = "int example01Return(){return 1;}";

Function * createFunctionExample01Return(){
    FunctionBuffer *buff = createFunctionBuffer(); // ignore this
    pushInt(buff, 1);
    returnTop0(buff);
    sourcePointer(buff, example01ReturnSource); // ignore this
    return assemble(buff); // ignore this
}
```

Compileert "manueel" de functie "example01Return"

```
int example01Return() {
    return 1 ;
}
```

naar de instructies:

```
PushInt 1
ReturnTop 0
```

examples.smi.c

WPO_week12.zip

- encoder.c
- encoder.h
- **examples.smi.c**
- examples.smi.h
- makefile
- **stackmachine.c**

**(Lokaal) Je moet
enkel code schrijven
voor stackmachine.c**

examples.smi.c:

```
char * example01ReturnSource = "int example01Return(){return 1;}";
Function * createFunctionExample01Return();

char * example02AddSource = "int example02Add(){return 1 + 2;}";
Function * createFunctionExample02Add();

. . .

char * multiTempArgsSource = "int multiTempArgs(int arg1, int arg2){\n\t\
int temp1, temp2, temp3;\n\t\
temp1 = arg1 + one();\n\t\
temp2 = arg2 - arg1;\n\t\
temp3 = arg2 - temp1 + temp2;\n\t\
return minus(temp3, arg1 + 2);\n}";
char * example11MultiTempArgsSource = "int example11MultiTempArgs(){\n\t\
return multiTempArgs(5,7);\n}";
Function * createFunctionExample11MultiTempArgs();
```

11 "SmiLang programma's" die
progressief complexer worden

stackmachine.c

WPO_week12.zip

- encoder.c
- encoder.h
- **examples.smi.c**
- examples.smi.h
- makefile
- **stackmachine.c**

**(Lokaal) Je moet
enkel code schrijven
voor stackmachine.c**

Doel vandaag:
implementeer alle SmiLang
instructies, behalve ReturnTop

stackmachine.c:

Bevat code voor:

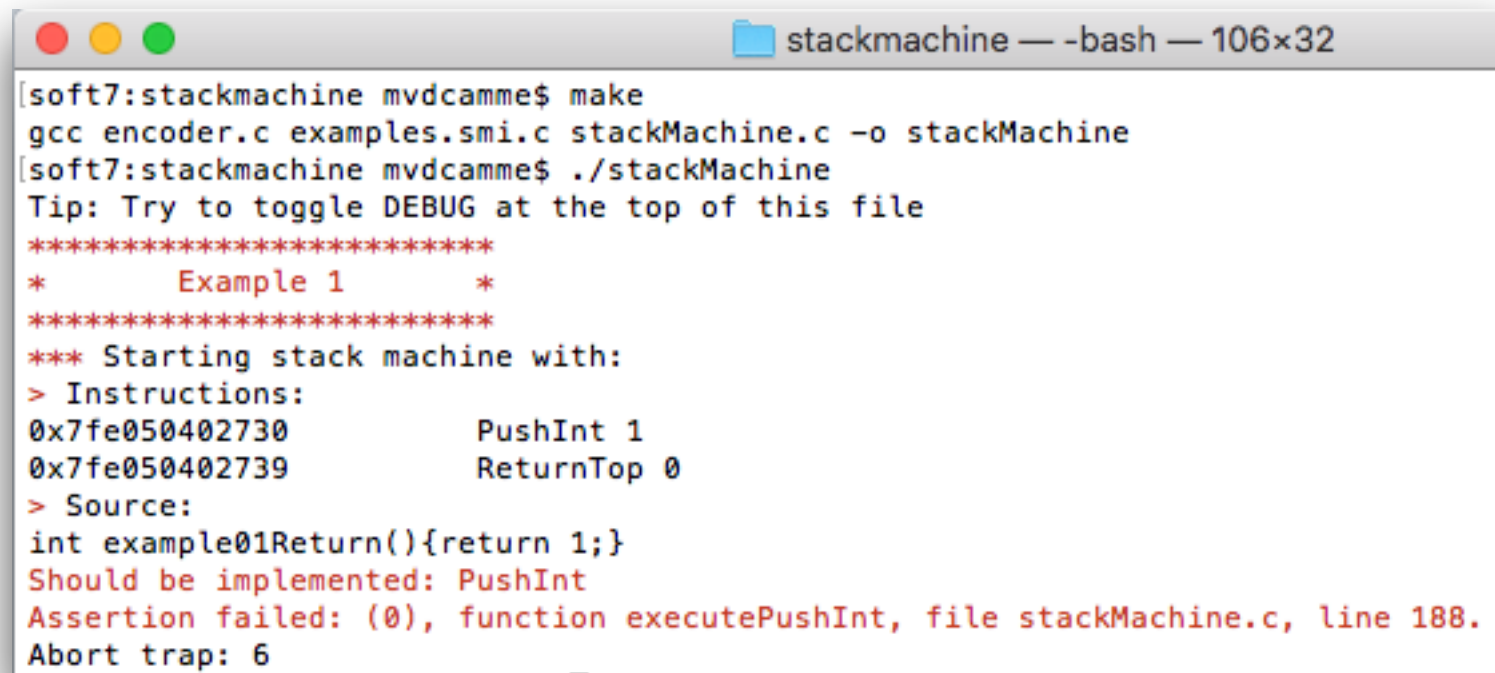
- Interne werking van de Stack machine
- Een paar debugging functies
- Code om alle 11 voorbeeldprogramma's automatisch te draaien
- **Uitvoeren van de SmiLang instructies**

```
130  /*****
131  * START IMPLEMENTING HERE
132  *****/
133
134  void executePop() {
135      printf("Should be implemented: POP\n");
136      assert(0);
137  }
138
139  void executePlus(){
140      printf("Should be implemented: PLUS\n");
141      assert(0);
142  }
143
144  void executeSub(){
145      printf("Should be implemented: SUB\n");
146      assert(0);
147  }
```

De Setup Uitvoeren (Lokaal)

make

./stackmachine


```
[soft7:stackmachine mvdcamme$ make
gcc encoder.c examples.smi.c stackMachine.c -o stackMachine
[soft7:stackmachine mvdcamme$ ./stackMachine
Tip: Try to toggle DEBUG at the top of this file
*****
*      Example 1      *
*****
*** Starting stack machine with:
> Instructions:
0x7fe050402730      PushInt 1
0x7fe050402739      ReturnTop 0
> Source:
int example01Return(){return 1;}
Should be implemented: PushInt
Assertion failed: (0), function executePushInt, file stackMachine.c, line 188.
Abort trap: 6
```

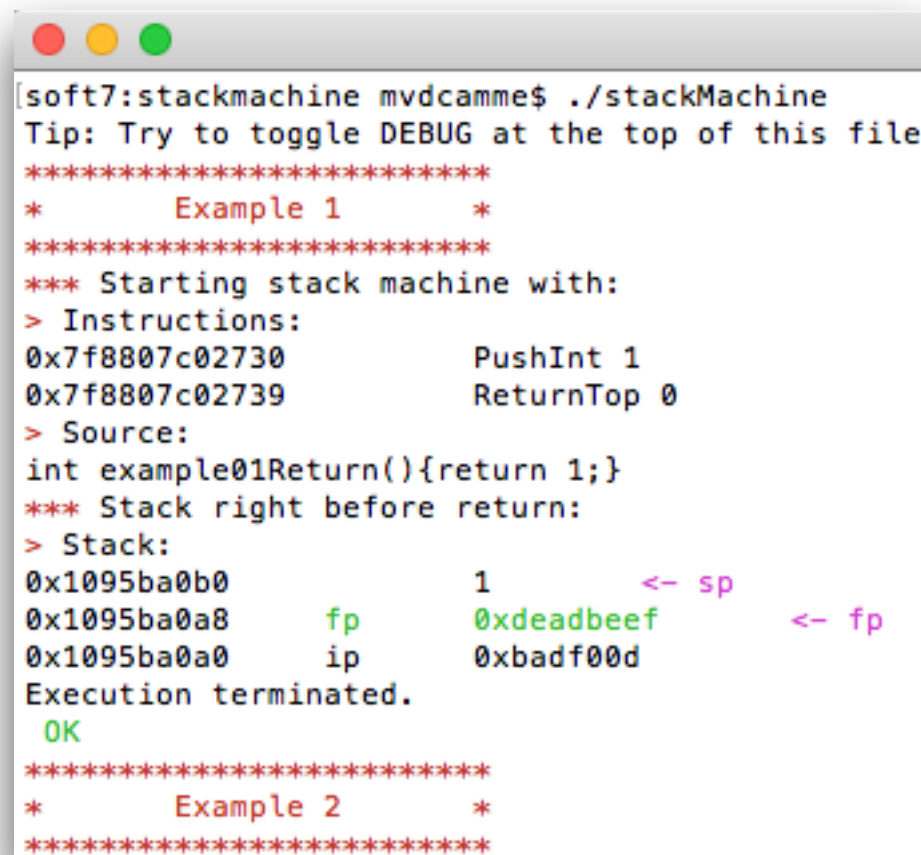
Vóór het implementeren
van **PushInt**

```
void executePushInt(IntType cst){
    printf("\033[0;31mShould be implemented: PushInt\033[0m\n");
    assert(0);
}
```

Beschrijving van de operaties: zie SmiLang.pdf, hoofdstuk 3

De Setup Uitvoeren (Lokaal)

make
./stackmachine


```
[soft7:stackmachine mvdcamme$ ./stackMachine
Tip: Try to toggle DEBUG at the top of this file
*****
*      Example 1      *
*****
*** Starting stack machine with:
> Instructions:
0x7f8807c02730      PushInt 1
0x7f8807c02739      ReturnTop 0
> Source:
int example01Return(){return 1;}
*** Stack right before return:
> Stack:
0x1095ba0b0      1      <- sp
0x1095ba0a8      fp      0xdeadbeef      <- fp
0x1095ba0a0      ip      0xbadf00d
Execution terminated.
OK
*****
*      Example 2      *
*****
```

Ná het implementeren van **PushInt**

```
void executePushInt(IntType cst){
// printf("\033[0;31mShould be implemented: PushInt\033[0m\n");
// assert(0); Verwijder bestaande printf en assert
// . . . en implementeer oplossing
}
```

Oefening 1

Opgaven: zie sectie 3 in Smilang.pdf op Canvas

```
int example01Return() {  
    return 1;  
}
```

PushInt 1
ReturnTop 0

```
void executePushInt(IntType cst){  
    // TODO Implementeren in oef 1  
}
```

```
void executeReturnTop(unsigned char numArgs){  
    if (numArgs != 0) {  
        printf("\033[0;31mShould be implemented: ReturnTop for functions with non 0 arguments\033[0m\n");  
        assert(0);  
    }  
    IntType retValue = *sp;  
    ip = *((unsigned char **)(fp - 1));  
    sp = fp - 2; //before ip  
    fp = *((IntType **)fp);  
    *(++sp) = retValue;  
}
```

PushInt

PushInt **cst**

```
void executePushInt(IntType cst){  
    // TODO Implementeren in oef 1  
}
```

```
IntType *fp; // Frame pointer  
IntType *sp; // Stack pointer  
unsigned char *ip; // Instruction pointer
```

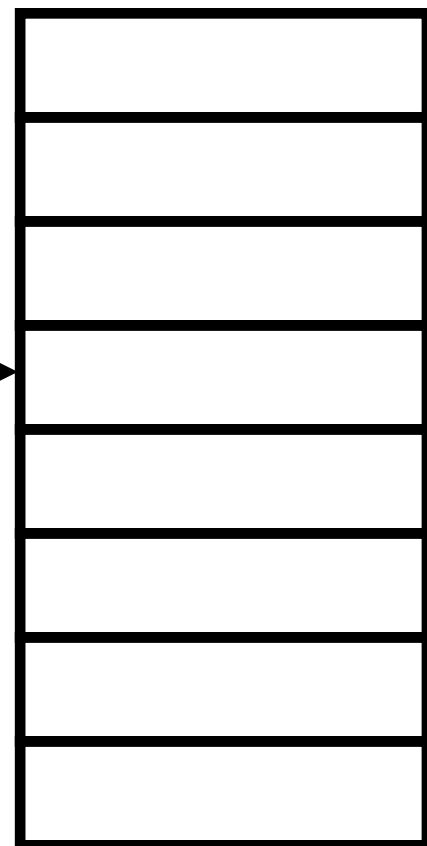
```
IntType baseStack[StackSize]; // Stack
```

Voor het uitvoeren van PushInt **cst**

Push int op de stack

sp wijst naar de
top van de stack

sp▶

Nutteloze waarden
(garbage)

Nuttige waarden
(stack frames)

PushInt

PushInt **cst**

```
void executePushInt(IntType cst){  
    // TODO Implementeren in oef 1  
}
```

```
IntType *fp; // Frame pointer  
IntType *sp; // Stack pointer  
unsigned char *ip; // Instruction pointer
```

```
IntType baseStack[StackSize]; // Stack
```

Na het uitvoeren van PushInt **cst**

Push int op de stack

sp→

sp wijst naar de
top van de stack

